

DE ARBEIDSINSPECTIE GENIET GEEN GOEDE FAAM bij de werkgevers. Nochtans zijn de ambtenaren van de sociale inspectie overwegend verzoeningsgezind, tenzij dan voor flagrante inbreuken op de sociale wetgeving. Zo blijkt het alvast te zijn bij het eerste bezoek, althans voor zover de bedrijfsleider wat feeling heeft voor gastvrijheid! François Lagasse, advocaat gespecialiseerd in sociaal recht, pleit voor een beter begrip van de rol van de arbeidsinspectie.

I.A.B.: Wat doet de inspecteur in dat geval?

François Lagasse: Hij kan beginnen met de werkgever te verwittigen. Dat is een typische werkwijze van de arbeidsinspectie. In de praktijk stelt zij een inbreuk vast en geeft zij de werkgever een termijn om zich in regel te stellen met de wetgeving. Na het verstrijken van deze termijn, gaat zij over tot een nieuwe controle.

I.A.B.: Sommige werkgevers weigeren soms alsnog om zich in regel te stellen: wat riskeren zij?

Bedrijfsleiders ...

I.A.B.: Hoe verlopen de controles van de arbeidsinspectie in de praktijk?

François Lagasse: De controles zijn niet noodzakelijk bliksemacties! In de meeste gevallen gaat het om routinecontroles. Men gaat na of het arbeidsreglement in orde is en of men voldoet aan de verschillende sociale reglementeringen. Indien een inbreuk wordt vastgesteld leiden deze controles over het algemeen tot een verwittiging die gepaard gaat met een termijn tot in regelstelling.

I.A.B.: Dienen de inspecteurs de werkgever in te lichten over hun komst?

François Lagasse: In de regel doen zij dit maar zij zijn hiertoe niet verplicht! De wet geeft hen exorbitante bevoegdheden, luidend als volgt: "Voorzien van behoorlijke legitimatiebewijzen, mogen zij bij de uitoefening van hun opdracht op elk ogenblik van de dag of van de nacht, zonder voorafgaande verwittiging, vrij binnen gaan in alle werkplaatsen of andere plaatsen die aan hun toezicht onderworpen zijn of waarvan zij redelijkerwijze kunnen vermoeden dat daar personen zijn tewerkgesteld die onderworpen zijn aan de bepalingen van de wetgevingen waarop zij toezicht uitoefenen."

I.A.B.: Bevoegdheden die verder reiken dan die van belastingambtenaren?

François Lagasse: Zonder twijfel. In tegenstelling tot belastingambtenaren kunnen sociale inspecteurs - zonder waarschuwing - midden in de nacht gelijk welke onderneming bezoeken! Zij kunnen zelfs in bewoonde plaatsen betreden om bijvoorbeeld 3 uur 's morgens indien zij hiertoe de voorafgaandelijke toelating hebben gekregen van de politierechtbank.

I.A.B.: Kan een werknemer zijn werkgever aangeven bij de arbeidsinspectie?

François Lagasse: Dat gebeurt. Maar men moet weten dat de arbeidsinspectie niet enkel via deze weg een einde kan maken aan onregelmatigheden. Zij kan ambtshalve optreden, op eigen initiatief, zelfs bij gebreke van enige aangifte. Indien op een werf bijvoorbeeld de arbeiders geen helm dragen of indien steigers niet goed vast staan, kan de inspecteur gepaste maatregelen treffen en kan hij zelfs de tijdelijke sluiting bevelen van de onderneming of de werf.

François Lagasse: In het slechtste geval kan de inspecteur de bijstand van de ordediensten vorderen en de sluiting van de werf bevelen, of zelfs de tijdelijke sluiting van de onderneming! Dat is echter eerder uitzonderlijk.

I.A.B.: Bepaalde werkgevers voeren een obstructiepolitiek: is dit een goede tactiek?

François Lagasse: Zeker niet. We denken daarbij niet enkel aan fysieke obstructie (de deur niet openen, zich met geweld verzetten tegen de controle). Obstructie kan ook psychologisch zijn. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer tijdens een ondervraging van bedienden of arbeiders, de werkgever bij hen in de buurt blijft om ze te intimideren. Ironie is evenzeer af te raden. Dit kan bijvoorbeeld inhouden dat men de inspecteur ontvangt met de woorden: "De stukken inzake sociale reglementering vindt u in deze 15 kasten... Aan u de eer!" Dit is een houding die sommige werkgevers aannemen omdat zij overstelpt worden met administratieve rompslomp. Maar hierdoor scheppen zij onnodige vijandschap terwijl het in heel wat gevallen, zoals gezegd, om een routinecontrole gaat.

I.A.B.: Wat gebeurt er concreet wanneer een inbreuk wordt vastgesteld?

François Lagasse: Het proces-verbaal wordt opgesteld en overgemaakt aan de territoriaal bevoegde arbeidsauditeur. Het vervolg is eenvoudig: ofwel sluit men een strafrechtelijke dading af – dit betekent het betalen van een geldsom aan de schatkist, ofwel daagt de auditeur de overtreder voor de correctionele rechtbank, ofwel klasseert hij het dossier zonder strafrechtelijk gevolg en maakt hij het dossier over aan de Minister van Tewerkstelling en Arbeid, die na een procedure waarin de werkgever wordt uitgenodigd zijn verweer te voeren, een administratieve boete kan opleggen. Indien de werkgever niet akkoord gaat met deze laatste beslissing, dan kan hij binnen een termijn van twee maanden in beroep gaan bij de arbeidsrechtbank. De arbeidsrechtbank kan de boete bevestigen, intrekken of verminderen, maar nooit verhogen.

I.A.B.: Een goede raad?

François Lagasse: Ik denk dat een betere houding jegens de arbeidsinspectie erin bestaat mee te werken aan het onderzoek. Zich verzetten leidt nergens toe. ■

... **geen VREES**

voor de arbeidsinspectie!